

СИСТЕМА ПЛАНУВАННЯ ТА КОНТРОЛЬ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Губарик О.М., к. е. н., доцент,
Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Планування фінансової безпеки – це процес розробки системи планів і планових (нормативних) показників, що забезпечують захист фінансових інтересів підприємства від внутрішніх і зовнішніх загроз і створення необхідних фінансових передумов для його стійкого зростання в майбутньому.

Планування фінансової безпеки підприємства базується на використанні трьох його основних систем: довгострокове планування фінансової безпеки підприємства; поточне планування фінансової безпеки підприємства; оперативне планування фінансової безпеки підприємства [3].

Кожна з цих систем планування має певні методологічні підходи до реалізації, форми реалізації результатів і певний період охоплення (табл. 1).

Таблиця 1

Характеристика основних систем планування фінансової безпеки підприємства

Система фінансового планування	Основний методичний підхід до здійснення планування	Форма реалізації результатів фінансового планування	Період планування
Перспективне планування фінансової безпеки	Прогнозування	Розробка довгострокового плану по найважливішим напрямкам фінансової безпеки	до 3-х років
Поточне планування фінансової діяльності	Техніко-економічне обґрунтування	Розробка поточних планів по окремим аспектам фінансової безпеки підприємства	1 рік
Оперативне планування фінансової безпеки	Бюджетування	Розробка та доведення до виконання бюджетів, платіжних календарів та інших оперативних планових завдань по всім основним питанням фінансової безпеки	місяць, квартал

Всі системи планування фінансової безпеки підприємства взаємопов'язані і реалізуються в певному порядку. На початковому етапі цього процесу здійснюється довгострокове планування фінансової безпеки, яке покликане реалізувати стратегічні цілі фінансового розвитку підприємства, а також

визначити завдання і параметри поточного планування. У свою чергу, поточне планування фінансової безпеки, формування планових показників по забезпеченню захисту фінансових інтересів підприємства в рамках наступного року, становить основу для розробки і доведення до виконавців оперативних планів бюджетів в усіх питаннях фінансової безпеки.

В системі основних функцій управління фінансовою безпекою підприємства важливо встановити внутрішній контроль за здійсненням бізнесу у всій сфері управління.

Внутрішній контроль фінансової безпеки - це процес, який організований керівництвом процесу перевірки і забезпечення виконання всіх управлінських рішень в області отримання своєї фінансової зацікавленості в його розвитку.

Впровадження систем внутрішнього контролю є невід'ємною складовою частиною побудови всієї системи управління підприємством з метою забезпечення його ефективності.

Внутрішній контроль фінансової безпеки організований на підприємствах по основних форм (рис. 1):

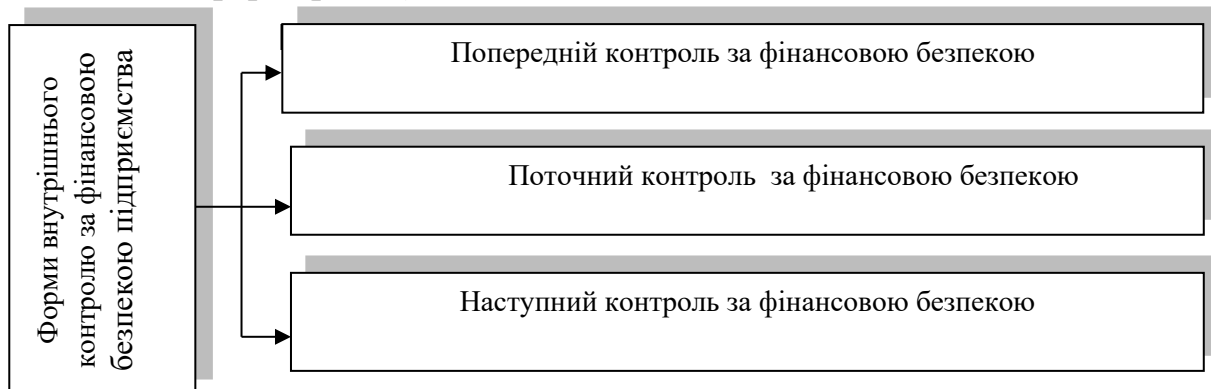

Рис. 1. Основні форми внутрішнього контролю за фінансовою безпекою підприємства

Попередній контроль організовується на етапі формування фінансових планів і бюджетів при розгляді бізнес-планів (заявок) окремих структурних підрозділів підприємства. У процесі такого контролю перевіряється достовірність окремих показників і правильність розрахунків з метою виявлення можливих резервів підвищення ефективності фінансового

забезпечення та запобігання можливих порушень законодавства та внутрішніх нормативних документів підприємства.

Поточний контроль здійснюється в процесі виконання фінансових планів і бюджетів усіх рівнів з метою прийняття оперативних заходів щодо виконання всіх планових показників.

Наступний контроль здійснюється при розгляді сформованої бухгалтерської звітності і передбачених звітів керівників окремих структурних підрозділів при підведенні підсумкових результатів забезпечення фінансової безпеки за звітний період з метою її подальшої нормалізації [2].

Впровадження на підприємстві ефективної системи управління під назвою «контролінг» допомагає підвищити ефективність реалізації функції внутрішнього контролю фінансової безпеки.

Контролінг фінансової безпеки – це регулююча система управління, яка координує взаємозв'язок між формуванням інформаційної бази, аналізом, плануванням і внутрішнім контролем, забезпечує концентрацію контрольних дій на найбільш пріоритетних напрямках фінансової безпеки підприємства, своєчасне виявлення відхилення його фактичних показників від передбачених та прийняття оперативних управлінських рішень, спрямованих на їх нормалізацію.

Основними функціями контролінгу фінансової безпеки є [1]:

- контроль за ходом виконання завдань, встановлених системою планових показників і нормативів забезпечення фінансової безпеки;
- вимір ступеня відхилення фактичного стану фінансової безпеки від передбачуваного;
- діагностика за величиною відхилень серйозного погіршення стану фінансової безпеки підприємства і значного зниження темпів його фінансового розвитку;
- розробка оперативних управлінських рішень по нормалізації фінансової безпеки підприємства відповідно до намічених цілей і показниками;
- коригування при необхідності індивідуальних цілей і показників

системи фінансової безпеки в зв'язку зі зміною зовнішнього фінансового середовища, ринкової кон'юнктури і внутрішніх умов здійснення господарської діяльності підприємства.

Таким чином, впровадження системи контролінгу на підприємстві дозволяє істотно підвищити ефективність всього процесу управління його фінансовою безпекою, забезпечити концентрацію контрольних дій на найбільш пріоритетних напрямках фінансової безпеки підприємства та оперативно виявляти відхилення його фактичних показників від передбачених і приймати оперативні управлінські рішення, спрямовані на їх нормалізацію.

Список використаних джерел:

1. Кракос Ю. Б., Бартиш А. І. Управління фінансовою безпекою підприємств. *Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики*. 2008. № 1(1). С. 86–97.

2. Куцик В. І. Фінансова безпека підприємства самостійний об'єкт управління: проблеми забезпечення. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2011. Вип. 21.4. С. 250–255.

3. Ревенчук П. Планування як чинник економічної безпеки фірми. *Вісник ЛКА*. 2002. Вип. 12. С. 243–246.

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА В СИСТЕМІ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ.

Заїчко І. В., асистент,
Київський національний університет культури і мистецтв

Забезпечення фінансової безпеки держави є одним з важливих аспектів стабільності, ефективності життєдіяльності суспільства, гармонійності завдань національної безпеки та запорукою успіху економічного розвитку багатьох країн. Проблемні питання фінансової безпеки досить широко відображаються в дослідницьких працях і публікаціях вітчизняних економістів стосовно методологічної бази, на яку можна спертися. Слід виділити роботи і публікації, присвячені питанням розвитку систем економічної та фінансової безпеки.